

Latweefchu Awises.

Ar augstas Geweschanas = Kummisiones sinau un nowehleschanu.

Nr. 46. Zettortdeena 14ta Nowembera 1829.

Meraugi wihrn pee zep pure s.

Weens lohti baggats leelskungs Englenderu semme Londones pilssata bijis, atpakkal dewahs us sawu dsintu muischu, kas nezik tahli no turrenes bija.

Wehl ne feschas juhdses no pilssata tam patlabban zaar masu meschinu brauzoht, peepeschi feschi laupitaji jahschus peeschahwahs un rattus fatureja. Divi no scheem blehdncekeem ohrmanni sagrahbe, zitti divi to fullaini, un divi atkal pee paschahn karreates durwin peestahjuschees, tam fungam pischtohli us kruhtim turreja.

„Dohdeet sawu kabbatas-grahmatu, zeenigs „kungs!“ ta weenis no teem laupitajeem fazija, kas pahrleku nejauks no waiga bija.

Leislungs rohku kabbata bahsch un swarrigu naudas mafku iswilzis to tam pasneeds.

„Luhdsami, zeenigs kungs, dohdeet sawu „kabbatas-grahmatu!“ atkal tas laupitais fazija; un to fakkoht winsch ar freisu rohku to mafku swerr un tur lihds ar labbu rohku pischtohla gaili uswelt.

Leelskungs ne mas neistruhkdamees isnemm kabbatas-grahmatu un laupitajam eedohd. Kaz mehr schis tur eekscha tafs grahamatas pahrmekle, tamehr leelskungs ittin drohsch buhdams ta laupitajo gihni apluhko. Tahdas schauras stihwas azzis, tahdu pahrgrohsitu smukki, tahdus faraustitus waigus, tahdu atplehstu mutti un tahdus issteuptus finakrus leelskungs sawu muhschu wehl ne bija redsejis.

Laupitais kahdus papihrus isnehmis to kabbatas-grahmatu leelskungam atkal atdoewe. „Brau- „zeet wesseli, zeenigs kungs!“ winsch brehze un ar saweem beedreem prohjam skrehje.

Leelskungs pahrnahzis mahjas sawu kabbatas-grahmatu pahrluhkoja un — à rë! no peezeem tuhkfoscheem dukkateem papihru naudas, kas winnam tann pafschä bija, winsch wesselus tuhkfoschus wehl atradde. To nu winsch ne mas ne buhtu ne dohmajis ne zerrejis. Lohti par to preezadamees winsch scho notifikumu wisseem saweem draugeem stahfija un teem fazija: „Es „scho azzumirkli wehl diwi simts dukkatus dohtu, „ju juhs buhtu redsejuschi to wihrn. To neweens „zilweks, ta ka schis, tuhdat pee waiga pasihstams, ka tas laupitais irr.“

Pehz diwi gaddeem, kad leelskungs wissu scho notifikumu jau senn bij aismirfis, weenä rihta Londones pilssata buhdams, winsch ar masu pasti grahamatu dabbuja, fur schee wahrdi bija rakstii:

„Zeenigs kungs! Es esmu nabbags Schihds „no Wahzemmes. Man tur pahrtifschanas „ne bij un es libds ar wehl peezeem Schihdeem „us Englenderu semini dewahs, sawu maiss mekle. Zetta buhdams es slims palifku, un ta „laiwa, eeksch ka mehs no fugga pee krasta gribbejam pee-eet, no wehtras tappi apgahsta. Weens wihrs, ko es sawu muhschu ne biju redsejis, pee krasta stabweja un juhrä eelehkdams „mannis glahbjoh tif ne sawu dsihwibu buhtu pametis. Tad winsch mannis nehme sawä „nammä, manni likfe kohpt un fargaht un ahrsti „man turreja. Tas bija willu strahdatais, kam „dimpazmit dsihwi behrni bija.“

„Es wessels tappu, un winsch zittu neneeka „no mannis prassija, ka ween lai es to brihscham „apmekletu.“

„Pehz kahdu laiku pee winna nogahjis es to „lohti noskumuschu atraddu. Kahdā tahlā semmē karsch bija zehlees. Winsch dauds prezzes, „kahdus feschpazmit tuhkfoschus dukkatus wehr-

„tas, us turreni bija nosuhtijis, un tee prezzi-
„neeki winnā semmē tahdi besdeer:gi bija, kā
„schee to karra-laiku wehrā nehme, un ne grib-
„beja mafsaht. Winsch man isteize un suhdseja,
„ka winnam starp tschetrahm neddelahm parrads
„essoht jalihdsina, ka to ne spehjoht, un kā poh-
„stichts wihrs palik schoht, ja ne mafsaht.“

„Labprah es winnam buhtu palihdsejis, bet
„ne buht to nepaspehju. Es apzerreju, winnu
„mannas dsihwibas glahbeju effam, un apneh-
„mohs, sawu dsihwibu par winnu nodoht. Es
„pee fewis nehmu tohs peezus Schihdus, kas
„lihds ar mannim no Wahzsemnes bija nahku-
„schi un kas mannis tāpat mihleja, kā es tohs
„mihleju. Mehs kohpā dewainees us to leel-
„zeltu, kur Jums bij jabranz, zeenigs fungs,
„un Juhs gan wehl finnafeet, kas Jums tur
„notifke.“

„Es no Juhsu kabbatas-grahmatas tschetrus
„tuhkstoschus dukkatus isnehmu, un Juhsu nau-
„das-makfa diwi simts un diwi definit bija. Tad
„es kahdā fiveschā wahrdā grahmatu rakstiju un
„tam wihrat tohs tschetrus tuhkstoschus unsimts
„dukkatus nosuhtiju, ar to sianu, ka es tohs
„gan atprassifchoht, tik drihs ka winnam buh-
„schoht. Zaur tam es tobrihd to wihrū glahbu;
„bet tee prezziueeki winnā tahlā semmē wehl ne
„mafaja, un schodeen neddeda, ka tas wihrs kā
„nabbags nomirre.“

„Par laimi tas paschā deenā man itt nesaufschī
„no tahs mantas weena baggata radvineeka, kas
„kahdā tahlā semmē bija nomirris un ko es nekad
„ne biju redsejis, astoni tuhkstoschi dukkati tappe
„atsuhtiti; un schē nu es Jums, zeenigs fungs,
„ar augleem wissu to atpakkat suhtu, ko es Jums
„esimū laupijs. Juhs wehl diwi tuhkstoschus
„dukkatus wairak atrasseet; luhdsami tohs nosuh-
„tait ta nelaika wihra seewai un behrneem. Eseet
„tik schehligi un leezeet turlihds arridsan tohs is-
„waizaht weena nabbaga Schihda dehl, kas zit-
„kahrt no teem irr tappis kohpts.

„Arl to kas man atleek es lihds ar faveem fiz-
„zibas beedream atkal us Wahzsemni atpakkat
„eeschu un wehl weenreis raudisfchu, arri nu
„mums tur liks maisti pelniht.“

„Wehl es Jums swchreju pee ta Deewa man-
„nu tehwu, neweena no muhsu pischtoleem ne bija
„pildita, tad mehs Jums uskrittam, zeen. fungs,
„un ne weens no muhsu sohbineem ne isgahje no
„sawahm makstum. Wissa mekleshana pehz
„mannim ittin welta Jums buhtu. Jo tad
„Juhs scho grahmatu dabbusit, tad mehs jaw
„lahdas deenas winnā juhras pusse buhsim.
„Las Deewos mannu tehwu lai Juhs pasarga!“

Leelskungs nosuhtija pee ta willu strahdataja
seewas un behrneem un likke tohs iswaizaht ta
Schihda dehl. Nerveens wahrds winnā grah-
matā ne bija mellohts. Leelskungs teem aissuh-
tija wissu to kas tannī grahmatā bija un wehl
ihpaschi par teem gahdaja. „Sintz dukkatus,“
„tā daudfreis leelskungs fazzija, „es tam dohdu,
„kas man ta nejauka Schihda gihmi dabbu, un
„tuhkstoschus tam, kas paschu nejauka Schihdu
„man atwedd.“

M a h z e e s :

- 1) Schim Schihdam, jebeschu tas gan nejauks
no waiga rahdijahs, pateiziga un schehliga
firds bija, to ne warr leegt, bet
- 2) to arri ne warr leegt, ka winsch tomehr soh-
dams laupitais bija, jo Deewos septitā bau-
fli pawahl: „Tew ne buhs sagt.“
- 3) Dohd nabbagam no tawa pascha kabbata,
jeb no tawa paschas klehls, ja tur kas eef-
schā. Ja now, tad nedohd neneeka, bet fak-
ki: „Deewos lai tew palihds, brahl!“
- 4) Ka tas Schihds atdewe, ko tas nepareisii
bija nehmis, tas bija lohhi teizams un Dee-
wam labbi patihkams darbs. Un tadehl
- 5) darri tāpat, un atdohd lihds pehdigam gra-
scham to ko tu zittam effi nehmis jeb iskrah-
pis; jo zittadi tawa manta isputehs un tu
pats ne warrest nomirt ar meeru.

B. R.

L a i m e s p u l k s t e n s .

Ta zeema meitin daila Lihse
Pee sawa mahzitaja nahk,
Puskaunigā un tomehr precka wihsē
Ta rausidiana runnahf sahk:
„Ak, zeenigs tehwu! — gan sawadi man klahjahs —

„Ko darrishu ar Kruhmin Indriki? —

„Winsch gribb — man buhs — winsch ne nostah-
jahs —

„Juhs sinnait gan“ — — un abbi waidsini
Lai eesarke, un wiuna flattijahs

Us farvu preekschauni un dsilli nopushtahs.

„Bet ko winsch gribb? teiz meitina!“

— Tä basnizlungas tai bideja —

„Boi tew gribb west par seewinu? —

„Man schkeet, ka to pee tawahm azzim ee-
raugu.“ —

— „Ih nu! gan tees, ka man par seewu wehle;

„Winsch ne warroht bes mannim laimigs kluht,

„No fehrahn kappä birschoht, teize winna mehle,

„Ak dohdeet padohmu, woi tas gan tä warr
buht?“ —

„Tad melle gudribu jell sawä paschä firdi,

„Un klausí winnas padohnam!“

— „Ak smicijahs ta, to welti par to tirdi,

„Jo firds ne proht ne ko no tam!“ —

„Tad klausí man: kad svehtä rihtä swanna,

„Tad atsahj sehtas, kahp us rihta kalnu,

„Kur basniz swannu brihnischkigi manna,

„Ka jadohnia, ka zilwels runnatu.

„Tur labbu padohmu gan atraft warri.

„Kad flannehs: nemm, ak nemm to Indriki,

„Tad tu, ka mahzihs tohp, bes bailehm darri;

„Bet ja tew flannehs: ne nemm to! — tad at-
falki!“ —

Kad svehtä rihtä debbes eesarkt sahze,

Kä meitas waidsini, un spihdeja zaur lohdsini,

Tad ta, no meega trauzeta, ar steigchanu jau-
nahze

Us ehrmu pilnu läimes kalnu.

Ta stahw, un gaid' un klauschina, woi ne gribb
swanniht? —

Bet ilgu gaid', un ne warr ne ko manniht.

Ta welti usluhko to augstu basnizu.

Kad sunni reij, kad sigrig eesahl sveedsur,

Tad zerre ta, ka nu jau eeswanni.

„Tas flinkais swannita! tä eefahk winna kleedsin,

„Kam winsch tad ne swann' agraki?“

Tä Lihse zerredama ilgi gaida;

Bet beidoht atsfann: bim! bam! bem!

„Nu deen! tas basnizbalfs!“ tä Lihse smaida,

„Ta skaidri falka: nemm to, nemm!“

Deewa raddiba.

Salda, svehta Deewa raddiba!

Lawu pehdu jaukumä

Man, ka behruu pawaddi,

Lai ne maldohs, apsargi.

Nahksees gruhti staigajoht

Tad pee tew firds sun un proht

Smelt no debbes-lihgsmibahm

Kä pee mahtes-kruhtinahm.

Kahdu preeku sajuhku!

Kamchr dsihws, tew klausichu;

Saldu pehdu jaukumä

Wedd' man, svehta Deewa raddiba.

— ♪

Teefas fluddinachanas.

Us pauehleschanu tahs Keiserikas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic.,
no Lukumes aprinku teefas wissi un jebkurri, kam pee
tahm atlifikuschaun mantahm tahs Durbesmuischä
pee Lukumes par spihsmanni deenejuschas nomirru-
schas atraitnes Maries Ziebrack, woi mantoschanas
dehl, woi kaut kahdas zittas mekleschanas un prass-
chanas buhtu, jeb buht dohmatu, scheit tohp us-
faulki un preekscha aizinati, lai tee weena gadda
starpa un wissachlaki lihds 25tu Oktobera 1830, kas
par to weemeenigu un isslehdamu terminu noteikts
tappis, preeksch scho aprinku teefu teefasgeldigā wihsē
peeteizahs, farvu mantoschanas dallu un zittas prass-
chanas pee tahm peeniiinetahm atlifikuschaun man-
tahm usdohd, un kä peenahlahs parahda, un tad to,
kas pehz likkunieem taps nospreesis, it ihpaschi to
fluddinachanan ta isslehdanas spreediuma fagaida.
Ar to fewischku peekohdinachanu, ka tee, kas farwas
mekleschanas un prasschanas tannī nosazzitā isslehd-
chanas terminā ne buhs peeteikuschees, no tahs atlif-
kuschaun mantas teefcham nekahdu dallu ne dabbuhs,
bet muhsiga kluffuzeeschana teem taps uslikta. Ko
buhs wehrā neint.

Gelaists no Lukumes aprinku teefas 24ta Oktobera 1829.

(L. S. W.) L. von Kleist, aprinku teefaskungs.
Giltchrs George Paul.

* * * * *
Us pauehleschanu tahs Keiserikas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic.,
no Lukumes aprinku teefas scheit tohp sinnams dar-
rihts, ka tahs atlifikuschaun mantas tahs nelaika at-
raitnes Maries Ziebrack, kas Durbesmuischä par spih-

manni irr-deenestā bījusi, prohti drehbes, masgajamas
leetas, gultu drahnas, audekli un kas wehl, tannī
25tā Novembera schi gadda pulksten 2 pehz pusee-
nas, schihs teefas sehdeschanas istabā, tam wairakohli-
tajam prett tulih makajamu naudu taps pahrdohatas.

Tukumē 24tā Oktobra 1829. I

(T. S. W.) L. von Kleist, aprinku teefaskung.
(Nr. 664.) Siltehrs George Paul.

* * *

Us pawehleschanu tāhs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic.,
tohp no Brisilges pagasta teefas wissi parradu deweji to
Brisilges fainmeeku Verschukalleju Fehkaba, Kihkalu
Dahwida, Sausuppu Ehwerta un Jaunsemju Dahwi-
da, par kurru mantu konkursis spreests, aizinati, libds
21mu Dezembera f. g. pee saudeschanas sawas teefas
pee schihs pagasta teefas peeteiktees, un tad sagaidiht,
ko schi teesa pehz likkumeem spreedihs.

Brisilges pagasta teesa tai 21mā Oktobra 1829. I

(S. W.) ††† Drukkle Friz, pagasta wezzakais.
Ludwig Lehmann, pagasta teefas frihweris.

* * *

Us pawehleschanu tāhs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic.,
tohp no Riddeles muischas pagasta teefas wissi tee,
kam taifnas prassishanas pee teem Riddeles muischas
fainmeeku Purnu Pehtera, Kalnu Gihgu Kristapa
un Johstu Pehtera buhtu, par kurru mantu konkursis
spreests tappis, scheit ussaukti, libds 29tu Dezem-
bera f. g., pee saudeschanas sawas teefas, pee schihs
pagasta teefas peeteiktees un tad sagaidiht, ko teesa no-
spreedihs.

Riddeles muischas pagasta teesa tai 21mā Oktoba-
ra 1829. I

††† Weide Mahrtin, pagasta wezzakais.
Ludwig Lehmann, pagasta teefas frihweris.

* * *

Us pawehleschanu tāhs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic.,
tohp no masas Gramdenes pagasta teefas aizinati,
kam kahdas parradu prassishanas no ta appalsch
schihhs muischas nomirruscha meschafarga Kihla buhtu,
lai pee strahpes tāhs muhschigas klusuzeschanas un
saudeschanas sawas teefas un mekleschanas, libds to
24tu Dezembera mehnescha deenu f. g. kas tas wee-
nigaits un iaflehdams termihns par peeteikchanu
buhs, pee schihs pagasta teefas peeteizahs, un tad

sagaista, kas no schihs teefas pehz likkumeem spreests
taps.

Islaists no masas Gramdenes pagasta teefas tannī
24tā Oktobera mehnescha deenu 1829ta gadda. 2

††† Oibeisch Chriest, pagasta teefas wihe.
F. Rühl, pagasta teefas frihweris.

* * *

Us pawehleschanu tāhs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic.,
tohp no Leelas Behres pagasta teefas wissi tee, kam
kahdas taifnas prassishanas pee ta Leelas Behres
fainmeeka Namniku Pridrika buhtu, kas nelahgu mahju
kohpschanas, leelu magashnu- un muischas parradu
dehl no sawahm mahjahm islikts, un par kurru man-
tu konkursis nolikts tappis, scheit tohp ussaukti, libds
3otu Novembera schi gadda pee schihs pagasta teefas
peeteiktees.

Leelas Behres pagasta teesa tannī 5tā No-
vembera 1829. 3

(T. S. W.) ††† Rubje Fehkab, pagasta wezzakais.
(Nr. 118.) Joh. Romanow, pagasta teefas frih-
weris.

* * *

No Gaikesmuishas pagasta teefas tohp wissi par-
radu deweji ta scheit nomirruscha fainmeeka Kaifu
Krista, par kurru mantu dehl inventarium un zittu
parradu labbad konkurse spreesta, aizinati, libds 29tu
Novembera f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees,
jo pehz schi nolikta termina ne weens wairs ar sa-
wahm prassishanahm peenemits taps un klaushts. To
buhs wehrā nemit.

Gaikesmuishas pagasta teesa 18tā Oktobera 1829. 1

(S. W.) Wenteneek Fehkab, teefas pesehdetais.
(Nr. 32.) V. Frd. Diezmann, pagasta teefas frih-
weris.

* * *

No Plahnesmuishns pagasta teefas tohp wissi tee,
kam kahdas taifnas parradu prassishanas pee teem sa-
was mahjas, nespbehzibas un leelu magashnes un muis-
schu parradu dehl, atdewuscheem fainmeekem schi pa-
gasta, prohti: Ahrlawu Fehkaba un Smilgainu Jur-
ra buhtu, un par kurru mantu konkursis spreests, vē
aizinati, pee saudeschanas sawas teefas libds 4tu De-
zembera f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees.

Plahnes pagasta teesa 16tā Oktobera 1829. 2

(T. S. W.) Pagraw Kristaps, pagasta wezzakais.
(Nr. 32.) U. P. Brennsohn, pagasta teefas frih-
weris.

Es zu drucken erlaubt.

Zu Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 647.